Заручниця мораторію?

“Чим живе і дихає сьогодні Одеська кіностудія?” - з цим внутрішнім питанням пройшла коридорами студії, зазираючи у двері, за якими нібито тепліло життя.

Студія працює лише двічі на тиждень - понеділок і четвер, та й слово “працює” не завжди доречне. Знову змінилося керівництво, але суттєво це проблем не вирішило і навряд чи могло. Коли три роки тому спілкувалася з заступником директора В.Єлисаветським, державницький курс сприймався як добре забуте старе, до якого повернулася заблукала на комерційних манівцях студія. Нині її державний статус перетворився на “прокляття”. З одного боку, вона належить до підприємств, на акціонування яких накладено мораторій, з іншого - утримувати студію держава не може. Нині фільм не запускається, якщо попередньо не знайдено 40 відсотків спонсорських коштів, але державний статус кіностудії відлякує потенційних іноземних інвесторів, а вітчизняні вкладати кошти в кіно не поспішають. Проблема не тільки в тому, що за два роки знімається один фільм, а ще й у тому, що зараз студія - вже не робочий механізм. Вся техніка, що не поновлювалася більше 12 років, застаріла. Немає можливостей для обробки плівки “Кодак”, на якій знімається більшість фільмів. Звукоцех напівзруйнований, монтажний цех не працює... Тобто все, що може запропонувати студія, це лише павільйони, старі костюми і, звичайно, люди, які переважно порозбігалися. Були спроби вирішити це самотужки, зокрема велася розмова з іноземними фірмами про надання сучасного обладнання для обробки плівки і монтажу за рахунок аренди, але дозволу на це не дали. А самостійно приймати якісь радикальні рішення керівництво не має права. З іншого боку, бути незалежною студія вже трохи пробувала і не вельми вдало. Поки не вирішиться справа з пільговим оподаткуванням, сподіватися на спонсорів не доводиться.

Отже, що реально відбувається на студії? Перш за все, зйомки фільму “Як коваль щастя шукав” (у першій версії назви - “козак”). Час від часу тут проходять зйомки телесеріалу за мотивами творів А.Хічкока (студія використовується лише як приміщення, і знімальну групу ми, на жаль, не застали). Крім того, в павільйонах знімають свої програми “Маски-шоу” і “Каламбур”, іноді окремі телепрограми. Ще один різновид діяльності студії, яка спільно з Міністерством культури і мистецтв володіє правами на зняті раніше фільми, - розпродаж кінокартин. Здавалося, введення 30-відсоткової квоти мало б поліпшити становище. Та поки що лише Перший канал УТ закупив 35 фільмів, ведуться переговори з ІНТЕРом, але всі інші, включно з місцевими, не поспішають - скаржаться на брак коштів для купівлі, хоча студія погоджується на значні поступки. Не кращі справи і з продажем відеокасет. Щоб придбання ліцензії на фільм було вигідним, необхідно випускати великі партії касет, а це на вітчизняному ринку складно. До того ж, по країні циркулюють піратські касети з копій, тиражованих у Росії. З нового року, як засвідчив пан В.Єлисаветський, керівництво планує відкрити власний магазин з оптово-роздрібним продажем відеокасет фільмів Одеської студії. Можливо, це сприятиме розповсюдженню вітчизняного кіно хоча б у відеоверсії. На території кіностудії функціонує також, чи не перше в Україні, “Акторське агентство” (спектр охоплення досить широкий - і театр, і кіно, і телешоу, і рекламний ролик).

Та справжнє “живе” місце на студії залишилося саме в кімнатці знімальної групи. Люди працюють тут, не завжди отримуючи належні гроші, не завжди за фахом, але цей острівець кіносвіту рятує їх у морі безнадії і відчуження, в якому повільно тоне кіностудія.

Фільм “Як коваль щастя шукав” - добра романтична казка. Сценарій Анатолія Валевського здобув свого часу перемогу на конкурсі сценаріїв в Управлінні кіно Міністерства культури і мистецтв. Події відбуваються приблизно у XVII-XVIII століттях, сюжет авторський, хоча в основі нагадує традиційну фабулу: молодий коваль іде шукати щастя і закохується у дівчину, яку бере в полон злий чаклун. У пошуках смерті чаклуна йому допомагають діти. Фінал, зрозуміло, оптимістичний. Режисер картини Радомир Василевський, оператор - Леонід Бурлака, художник-постановник Сергій Тарасов. Головні ролі виконують Андрій Плахотнюк і Наталя Танасієнко. Леонід Перфілов грає злого чарівника, а Костянтин Степанков виконує відразу три ролі. Цікаві ролі у Євгена Бельського та Ольги Равицької, а також у дітей - Дмитрика та Ганнусі Олейників. Знімався фільм у Переяславі-Хмельницькому, в етнографічному музеї просто неба, тож усе тут автентичне, жодної декорації, навіть світло справжнє. Чимало проблем виникало перед творцями фільму. Раптова хвороба режисера-постановника, економічна криза, яка значно обезцінила кошти, отримані від Міністерства, тощо. Але знімальний період нарешті завершено, фільм у стадії монтажу. На прем`єру автори картини і глядачі, насамперед, маленькі, сподіваються у квітні.

Звичайно, хотілося б ознайомитися і з планами Одеської кіностудії на майбутнє, але цією інформацією з нами не поділилися - в ситуації, яка склалася, хто завгодно стане забобонним...

Надія Мірошниченко

Кіностудії “Контакт” - десять років

Заснована наприкінці жовтня 1988 року рішенням правління Спілки кінематографістів України, студія продукувала понад 100 фільмів, різних за жанром, стилем та матеріалом. “Контакт” працює як самостійно, так і в кооперації з іншими кіно- і телекомпаніями, серед яких німецькі “Іннова-фільм” та ZDF, українська “Студія “1+1”, Національна компанія України.

Все починалося з роботи над фільмами на замовлення, загалом ужиткового характеру. Зміцнівши, студія починає випускати кінофільми світоглядного, філософського плану. Прикладом цього є роботи відомого режисера і продюсера Олександра Роднянського - “Марш живих” та “Прощавай, СРСР” (у двох фільмах). Вони поєднують у собі активне публіцистичне начало та потужну соціальну філософію, яка промовляє найсучаснішою кінематографічною мовою. Про їхній рівень свідчать численні нагороди - від призів міжнародних кінофестивалів до російської “Ніки” за кращий документальний фільм року.

Традицією “Контакту” є робота з визначними українськими режисерами. Переважно це майстри неігрового кіно - Георгій Шкляревський (“Чорнобильський синдром”), Сергій Буковський (“На Берлін”), Віктор Шкурін (“Митниця”), Володимир Хмельницький та Олександр Фролов... Вже кілька стрічок зробив у “Контакті” Микола Мащенко, тут працюють й інші “ігровики” - Сергій Маслобойщиков, Світлана Іллінська.

Відкриттям студії стала режисер Валентина Руденко, чий фільм “Гагарін, я вас кохала” - досягнення вітчизняної кінодокументалістики 90-х. Загалом же “Контакт” продовжує традиції неігрового українського кіно, одного із найавторитетніших у світі. Хоча були спроби продукувати й ігрові фільми (“Грішниця в масці” Світлани Іллінської).

Упродовж останніх двох років здійснюється (за підтримки “Студії “1+1” і Національної телекомпанії України) великий відеопроект “Обрані часом”. Задум його - розповісти про долі найвизначніших діячів культури, чиї життя і творчість пов’язані з Україною. Уже завершено фільми, присвячені Борисові Гмирі, Олександрові Архипенку (режисер Микола Мащенко), Лесю Курбасу, Борису Мозолевському (Володимир Хмельницький), Сержу Лифарю (Світлана Іллінська), Соломії Крушельницькій (Олександр Фролов). Продовженням стануть стрічки про архітектора Владислава Городецького, письменника Михайла Булгакова, родину Колесс, генерала Петра Григоренка, художників Кричевських, актора Амвросія Бучму. Усі вони транслювалися (чи будуть показані в недалекому майбутньому) на національних каналах українського телебачення.

Незмінний директор “Контакту” - Лариса Роднянська. В її команді продюсери Леонід Винокур, Олег Фраєв, Дмитро Матвєєв, а також оператори Едуард Тімлін, Сергій Борденюк, М.Радовський, сценаристи Владлен Кузнєцов, Олександр Зотиков та інші кінематографісти, які, як правило, є членами Спілки кінематографістів України, засновника “Контакту”.

За матеріалами прес-релізу студії “Контакт”